

หารือ เรื่อง หลักเกณฑ์ที่ควรใช้ และ การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

ดร.กฤษณ์ โกสวัตดี

ห้องปฏิบัติการวิจัย
เทคโนโลยีภาษาธรรมชาติและความหมาย

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

ปัญหา??

ชื่อสถานที่เดียวกัน แต่เขียนไม่เหมือนกัน จึงมี UN/LOCODE ต่างกัน

ชลบุรี → Chon Buri (TH CHB), Chonburi (TH CHO)

ชุมพร → Chumporn (TH CHU), Chumphon (TH CPH)

คลองเตย → Klong Toei (TH KLT), Klong Toey (TH KTL),
Khlong Toei (TH KTY)

พระปฐมเจดีย์ → Phra Pradeng (TH PPA), Phra Pradaeng (THPRG)

สมุทรสาคร → Samulsakom (TH SAS), Samut Sakhon (TH SAU),
Samut Sakorn (TH SSN)

สมุทรปราการ → Samuthprakarn (TH SPK), Samut Prakarn (TH SPR),
Samut Prakan (TH SAP)

สตูล → Sathun (TH STH), Satun (TH SNT)

ศรีราชา → Si Racha (TH SIR), Sriracha (TH SRI)

สรุปรูปแบบการเขียนคำทับศัพท์ที่พบ

รูปแบบที่ 0 ไม่เกี่ยวข้อง หรือไม่มีคู่คำทับศัพท์

รูปแบบที่ 1 การถ่ายทอดอักษร ชื่อพระราชทาน ตามแนวพระราชนิยมในรัชกาลที่ 6

รูปแบบที่ 2 การถ่ายทอดอักษร แต่**ไม่ใช่**ชื่อพระราชทาน

รูปแบบที่ 3 คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ ที่ย้อนกลับไปเขียนตามภาษาเดิม

รูปแบบที่ 4 คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ ที่**ไม่**ย้อนกลับไปเขียนตามภาษาเดิม

รูปแบบที่ 5 การถ่ายทอดเสียง ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

รูปแบบที่ 6 การถ่ายทอดเสียง แต่**ไม่เป็น**ไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

รูปแบบที่ 7 การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

รูปแบบที่ 8 การใช้คำภาษาอังกฤษตามแบบที่นิยมใช้กันมานาน

รูปแบบที่ 9 การสะกดผิด

รูปแบบที่ 10 การใช้คำภาษาอังกฤษที่ฟังเสียงกับคำไทย แบบคาราโอเกะ

วิเคราะห์รูปแบบการเขียนคำทับศัพท์ที่พบ

รูปแบบที่ 0 (ไม่เกี่ยวข้อง จึงไม่วิเคราะห์)

รูปแบบที่ 1 การถ่ายทอดอักษร ชื่อพระราชนิพนธ์
ตามแนวพระราชนิยมในรัชกาลที่ 6

ถึงแม้ว่าสำนักงานราชบัณฑิตยสภาจะไม่แนะนำให้ใช้รูปแบบนี้ แต่ก็มี
ชื่อพระราชนิพนธ์จำนวนมากที่เขียนตามหลักเกณฑ์นี้

(กุลกระหม่อมหญิง)อุบลรัตน์ → **Ubolratana**

สามารถเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่?

ถือว่าเป็นรูปแบบที่**ยอมรับได้?**

ให้ใช้กับชื่อพระราชนิพนธ์เท่านั้น?

วิเคราะห์รูปแบบการเขียนคำทับศัพท์ที่พบ

รูปแบบที่ 2 การถ่ายถอดอักษร แต่**ไม่ใช่**ชื่อพระราชทาน

ถือว่าเป็นรูปแบบที่**ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์?**

(นาง)อุบลรัตน์ → **Ubolratana** (ควรใช้ **Ubonrat**)

รูปแบบที่ 3 คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ ที่ย้อนกลับไปเขียนตาม
ภาษาเดิม

สำนักงานราชบัณฑิตยสภากำหนดว่า คำทับศัพท์ที่เป็น
วิสามานยนาม ให้เขียนตามภาษาเดิม

อังรีดูนังต์ (**Ang-ri-Dunang**) → **Henri Dunant**

จึงถือว่ารูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่**เป็นไปตามหลักเกณฑ์**

วิเคราะห์รูปแบบการเขียนคำทับศัพท์ที่พบ

รูปแบบที่ 4 คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ ที่**ไม่**ย้อนกลับไปเขียนตาม
ภาษาเดิม

ถือว่าเป็นรูปแบบที่**ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์?**

เทคโนโลยี → **Theknology** (ควรใช้ Technology)

รูปแบบที่ 5 การถ่ายทอดเสียง ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงาน
ราชบัณฑิตยสภา

เดิมบางนางบวช → Doem Bang Nang Buat

ถือว่าเป็นรูปแบบที่**เป็นไปตามหลักเกณฑ์**

วิเคราะห์รูปแบบการเขียนคำทับศัพท์ที่พบ

รูปแบบที่ 6 ถ่ายถอดเสียง แต่**ไม่เป็น**ไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

ถือว่าเป็นรูปแบบที่**ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์?**

ดินแดง → **Dindaeng** (ควรใช้ **Din Daeng**)

รูปแบบที่ 7 การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

สำนักงานราชบัณฑิตยสภาจะกำหนดให้ทับศัพท์ทั้งคำสามัญนามและคำวิสามัญนาม (จังหวัด → **Changwat**)

ในความเป็นจริงกลับพบว่า การแปลคำสามัญนามยังได้รับความนิยมอยู่มาก (จังหวัด → **Province**)

เป็นรูปแบบที่**ยอมรับได้?**

วิเคราะห์รูปแบบการเขียนคำทับศัพท์ที่พบ

รูปแบบที่ 8 การใช้คำภาษาอังกฤษตามแบบที่นิยมใช้กันมานาน และยากที่จะเปลี่ยนแปลงแล้วเพราะต่างชาติคุ้นเคยกับคำเหล่านั้นไปแล้ว

กรุงเทพ (~~Krung Thep~~) → Bangkok

พัทยา (~~Phatthaya~~) → Pattaya

ถือว่าเป็นรูปแบบที่**ยอมรับได้?**

รูปแบบที่ 9 การสะกดผิด

ถือว่าเป็น**รูปแบบที่ผิด**

เวฟ → Weru (ควรใช้ Welu)

วิเคราะห์รูปแบบการเขียนคำทับศัพท์ที่พบ

รูปแบบที่ 10 การใช้คำภาษาอังกฤษที่ฟังเสียงกับคำไทย แบบคาราโอเกะ

เป็นการใช้งานเฉพาะกลุ่มที่ไม่มีหลักเกณฑ์รองรับ

วันเพ็ญ → **One Pen** (ควรใช้ **Wan Phen**)

ถือว่าเป็นรูปแบบที่**ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์?**

karaoke

สรุปรูปแบบที่ใช้งานได้ ✓

รูปแบบที่**เป็นไปตามหลักเกณฑ์** คือ

รูปแบบที่ 3 คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ ที่ย้อนกลับไปเขียนตามภาษาเดิม

รูปแบบที่ 5 การถ่ายทอดเสียง ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

รูปแบบที่**ยอมรับได้** คือ

รูปแบบที่ 1 การถ่ายทอดอักษร ชื่อพระราชทาน ตามแนวพระราชนิยม
ในรัชกาลที่ 6

รูปแบบที่ 7 การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

รูปแบบที่ 8 การใช้คำภาษาอังกฤษตามแบบที่นิยมใช้กันมานาน

สรุปรูปแบบที่ควรหลีกเลี่ยง

YES

NO

รูปแบบที่**ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์** คือ

รูปแบบที่ 2 การถ่ายทอดอักษร แต่**ไม่ใช่**ชื่อพระราชทาน

รูปแบบที่ 4 คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ
ที่**ไม่**ย้อนกลับไปเขียนตามภาษาเดิม

รูปแบบที่ 6 ถ่ายทอดเสียง แต่**ไม่เป็น**ไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงาน
ราชบัณฑิตยสภา

รูปแบบที่ 10 การใช้คำภาษาอังกฤษที่ฟังเสียงกับคำไทย แบบคาราโอเกะ

รูปแบบที่**ผิด** คือ

รูปแบบที่ 9 การสะกดผิด

รูปแบบที่ใช้งานได้ มีถึง 5 รูปแบบ คือ 1, 3, 5, 7, 8 จะเลือกใช้แบบไหนก่อนดี

ระหว่าง 1 กับ 3, 1 กับ 5, 1 กับ 7, 1 กับ 8
3 กับ 5, 3 กับ 7, 3 กับ 8
5 กับ 7, 5 กับ 8
และ 7 กับ 8

การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

ระหว่าง รูปแบบที่ 1 การถ่ายถอดอักษร ตามแนวพระราชนิยมใน
รัชกาลที่ 6 กับ รูปแบบที่ 3 คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ ที่
ย้อนกลับไปเขียนตามภาษาเดิม

ไม่พบกรณีคำถาม

ยกเว้นคำทับศัพท์ที่มาจาก บาลี-สันสกฤต พบว่าเป็นแนวทางเดียวกัน

มงคลเกษตริน → [Mangalakshetrin](#)

การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

ระหว่าง รูปแบบที่ 1 การถ่ายถอดอักษร ตามแนวพระราชนิยมใน
รัชกาลที่ 6 กับ รูปแบบที่ 5 การถ่ายถอดเสียง ตามหลักเกณฑ์ของ
สำนักงานราชบัณฑิตยสภา

กรณีชื่อพระราชนาม

(สนามบิน) สุวรรณภูมิ

Suvarnabhumi vs Suwannaphum

กรณีไม่ใช่ชื่อพระราชนาม

(นาย) ประภาส

Prabhas vs Praphat

Suvarnabhumi

การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

ระหว่าง รูปแบบที่ 1 การถ่ายถอดอักษร ตามแนวพระราชนิยมใน
รัชกาลที่ 6 กับ รูปแบบที่ 7 การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัย

Mahavidyalaya vs University

การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

ระหว่าง รูปแบบที่ 1 การถ่ายถอดอักษร ตามแนวพระราชนิยมใน
รัชกาลที่ 6 กับ รูปแบบที่ 8 การใช้คำภาษาอังกฤษตามแบบที่
นิยมใช้กันมานาน

กรณีชื่อพระราชนิติน

ณ กรุงทพ

Na Krungdeb vs Na Bangkok

กรณีชื่อทั่วไป

(สทกรณ, โรงพยาบาล) กรุงทพ

Krungdeb vs Bangkok

การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

ระหว่าง รูปแบบที่ 3 คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ ที่ย้อนกลับไปเขียนตามภาษาเดิม กับ รูปแบบที่ 5 การถอดเสียง ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

เทคโนโลยี

Technology vs Theknoloyi

คอมพิวเตอร์

Computer vs Khomphioe

การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

ระหว่าง รูปแบบที่ 3 คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ ที่ย้อนกลับไปเขียนตามภาษาเดิมกับ รูปแบบที่ 7 การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

ส่วนใหญ่พบว่าเป็นคำเดียวกัน

ชาลอน

Salon vs Salon

สึนามิ

Tsunami vs Tsunami

การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

ระหว่าง รูปแบบที่ 3 คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ ที่ย้อนกลับไปเขียนตามภาษาเดิม กับ รูปแบบที่ 8 การใช้คำภาษาอังกฤษตามแบบที่นิยมใช้กันมานาน

พระวิหาร

Preah Vihear vs Phra Viharn

การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

ระหว่าง รูปแบบที่ 5 การถ่ายถอดเสียง ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา กับ รูปแบบที่ 7 การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

อำเภอ

Amphoe vs District

ท่าเรือ

Tha Ruea vs Port

การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

ระหว่าง รูปแบบที่ 5 การถ่ายถอดเสียง ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา กับ รูปแบบที่ 8 การใช้คำภาษาอังกฤษตามแบบที่นิยมใช้กันมานาน

กรุงเทพ

Krung Thep vs Bangkok

พัทยา

Phatthaya vs Pattaya

การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

ระหว่าง รูปแบบที่ 7 การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
กับ รูปแบบที่ 8 การใช้คำภาษาอังกฤษตามแบบที่นิยมใช้กันมานาน

กรุงเทพ

Angel City vs Bangkok

ข้อควรพิจารณา ชื่อไทยที่ต้องการเขียนเป็นอังกฤษ

เป็นคำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศหรือไม่

ใช่ → รูปแบบที่ 3: เขียนตามต้นฉบับที่เป็นตัวโรมัน

ไม่ใช่ --> แสดงว่าเป็นคำไทย

คำไทยนี้เป็นคำสามัญทั่วไป (Common Nouns) หรือไม่

ใช่ → รูปแบบที่ 7: แปล

ไม่ใช่ --> แสดงว่าเป็นชื่อเฉพาะ (Proper Nouns)

ชื่อเฉพาะนี้เป็นชื่อพระราชนานหรือไม่

ใช่ → รูปแบบที่ 1: ถ่ายอักษรแบบรัชกาลที่ 6

เป็นชื่อเฉพาะที่นิยมใช้กันมานานหรือไม่

ใช่ → รูปแบบที่ 8: แบบที่นิยมใช้กันมานาน

ไม่เข้าเกณฑ์ยกเว้นใดๆ → รูปแบบที่ 5: ราชบัณฑิต

THANK YOU

ETDA
เอทดา
www.eta.or.th

